

UŽDIRBKIME SU ANGLIES KREDITŪ PROGRAMA

Anglies kreditas – tai sertifikuotas vienetas, kuris patvirtina vienos metrinės tonos anglies dioksido arba jo ekvivalento kitų šiltnamio efektų sukeliančių dujų sumažinimą arba pašalinimą iš atmosferos.

Anglies kreditų programos tikslas – didinti organinės anglies kaupimą dirvožemyje, taikant tvarias žemdirbystės praktikas ir mažinant šiltnamio efektų sukeliančių dujų kiekį atmosferoje.

Programa grindžiama patikimiausiu anglies kreditų „Verra“ sertifikavimo standartu – Verified Carbon Standard.

Tvarios praktikos:

- Mažesnis žemės dirbimas
- Tarpinių pasėlių auginimas
- Sėjomaina
- Optimizuotas trąšų panaudojimas
- Augalinės dangos išlaikymas per žiemą

Programos nauda

- Išlaidų sumažinimas, derliaus didinimas ilgalaikėje perspektyvoje
- Papildomos pajamos iš anglies kreditų pardavimo
- Prieiga prie ūkio valdymo programos „Agro247“
- Aukščiausio lygio konsultacijos
- Klimato kaitos švelninimas
- Pagerinama dirvožemio struktūra ir fizikinės savybės

Kaip tai veikia?

Ūkininkas pradeda (arba jau pradėjo) taikyti tvarias žemės ūkio praktikas, kurios prisideda prie didesnio organinės anglies kaupimo dirvožemyje ir mažina arba pašalina šiltnamio efektų sukeliančių dujų emisijas.

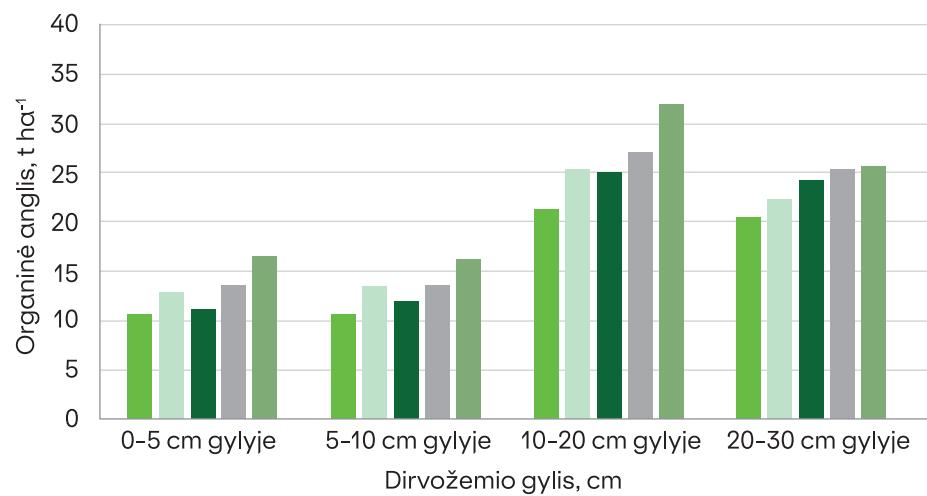
Nepriklausoma organizacija „Verra“ įvertina surinktus duomenis ir patvirtina, kad emisijos tikrai sumažėjo ir/ar buvo pašalintos.

Už kiekvieną sumažintą ir/ar pašalintą toną CO₂ sukuriamas vienas kreditas (per metus vidutiniškai apie 2 anglies kreditai/ha).

Įmonės, kurios nori kompensuoti savo emisijas, perka šiuos kreditus. Vieno anglies kredito kaina 2024 m. lapkričio mén. siekė ~30–40 Eur, o kaina turi didėjimo potencialą.

Ką rodo moksliniai tyrimai?

VDU Žemės ūkio akademijos mokslininkų (V. Bogužas, D. Jodaugienė, K. Romanekas, A. Sinkevičienė, Z. Kriaucūnienė, I. Andruškaitė) atliktas ilgalaikis lauko eksperimentas „Žemės dirbimo sistemos: organinės anglies sankaupos dirvožemyje po miežių“ (įrengtas 1988 m., modifikuotas 2000 m., įtraukiant tiesioginę sėjų (“no-till” technologiją) parodė kokį poveikį skirtinges žemės dirbimo praktikos (gilusis arimas (23–25 cm gyliu); gilusis purenimas kultivatoriumi strėliniais noragėliais (23–25 cm); seklus arimas (12–14 cm); seklius purenimas diskiniu skutikliu (8–10 cm) ir be žemės dirbimo) doro anglies sankaupoms dirvožemyje.

	0-5 cm gylyje	5-10 cm gylyje	10-20 cm gylyje	20-30 cm gylyje	Suminis 0-30 cm
Gilusis arimas	10,5	10,4	21,2	20,5	62,6
Gilusis purenimas	12,9	13,3	25,5	22,3	74
Seklusis arimas	11,2	11,9	25,1	24,3	72,5
Seklusis purenimas	13,6	13,7	27	25,4	79,7
Tiesioginė sėja	16,6	16,2	31,9	25,6	90,3

Organinė anglis, t ha⁻¹

- Per 31 metų laikotarpį nustatytas 17,1 t organinės anglies skirtumas tarp gilaus arimo (23 – 25 cm) ir seklaus purenimo diskiniu skutiku (8 – 10 cm) 1 hektare 0-30 cm gylyje.

17,1 t organinės anglies = **62,8 anglies kreditai* per 31 metus** = ~ **2 anglies kreditai per metus iš 1 ha**

- Per 31 metų laikotarpį nustatytas 11,4 t organinės anglies skirtumas tarp giluminio arimo (23 – 25 cm) ir gilaus purenimo kultivatoriumi strėliniais noragėliais (23 – 25 cm) 1 hektare 0-30 cm gylyje.

11,4 t organinės anglies = **41,8 anglies kreditai per 31 metus** = ~ **1,34 anglies kreditai per metus iš 1 ha**

- Per 31 metų laikotarpį nustatytas 5,7 t organinės anglies skirtumas tarp gilaus purenimo kultivatoriumi strėliniais noragėliais (23 – 25 cm) ir seklaus purenimo diskiniu skutiku (8 – 10 cm) 1 hektare 0-30 cm gylyje.

5,7 t organinės anglies = **20,9 anglies kreditai per 31 metus** = ~ **0,67 anglies kreditai per metus iš 1 ha**

Lyginant giluminį arimą (23 – 25 cm, vykdomas 31 metus) su tiesiogine sėja (vykdoma 19 metų), nustatytas 27,7 t organinės anglies dirvožemyje skirtumas 0-30 cm gylyje.

Lyginant sekļų purenimo diskiniu skutiku (8 – 10 cm, vykdomas 31 metus) su tiesiogine sėja (vykdoma 19 metų) matomas 10,6 t organinės anglies dirvožemyje skirtumas 0-30 cm gylyje.

*1 t papildomai sukauptos organinės anglies dirvožemyje atitinka ~ 3,67 t CO₂ ekvivalento sumažinimą. Kitaip tariant, tai prilygsta 3,67 anglies kreditams.

Šis tyrimas rodo mažesnio žemės dirbimo potencialą kaupiant organinę anglį. Svarbu pažymėti, kad mažesnis žemės dirbimas tai tik viena iš kelių praktikų, kurios skatina organinės anglies kaupimąsi dirvožemyje. Papildomai pritaikius ir kitas praktikas, tokias kaip tarpinių pasėlių auginimas ar optimizuotas trąšų naudojimas, galima sukaupti daugiau nei 2 anglies kreditus iš hektaro.

Kaip prisijungti prie anglies kreditų programos?

Užsiregistruokite mūsų svetainėje
arba anglies.kreditai@agrokoncernas.lt.

Viktorija Kleinaitė
Tvaraus žemės ūkio projekto vadovė

📞 +370 682 58790
✉️ viktorija.kleinaite@agrokoncernas.lt

Brigita Impolė
Tvaraus žemės ūkio specialistė

📞 +370 627 38189
✉️ brigita.impole@agrokoncernas.lt